

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 149. — ŠTEV. 149.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 24, 1922. — TOREK, 24. OKTOBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

SE NEKAJ SLIK IZ SOMERSET OKRAJA

Strajkarje so vrgli iz hiš v namenu, da nastanijo v njihovih skeepih, toda hiše so bile več mesecev prazne. — Delavsko zborovanje. — Rovski stražnik, ki je ustrelil strajkarja, je bil pred sodiščem oproščen. — Kompanijski biriči so pretepli deklico, ki je skušala braniti svojo mater.

Poroča E. Houghton.

Windber, Pa., 23. oktobra. — Powers Hapgood, nečak Norman Hapgooda, urednika ter glavnega organizatorja Boswell sekcije v Somerset okraju, je potrdil ugotovilo, da so bile v Ralptonu številne hiše prazne še več mesecev po izbruhu stavke in potem, ko so stavkarje vrgli ven, čeprav je kompanija izjavila, da potrebuje hiše za skeepe. V pričetu stavke je preživel on v družbi par drugih par dni v ječi radi številnih obdolžb, dvignjenih proti njemu, kot prehod preko kompanijske lastnine, pozivljanje na upor in neredno obnašanje, ker je skušal ogovoriti par mož, ko so šli na delo.

No, najbolj razburljivo doživljaj je bil, ko sem srečal D. C. Zimmermana, prejšnjega veleživorejca ter sedanjega lastnika Hillman Coal and Coke Co., ki je sedel v gozdu, s puško v naročju. — Je rekel Hapgood. — Skočil je kvišku ter dvakrat ustrelil proti meni. Kričal je, da me bo ubil, če pridem še enkrat tjakaj. Bil sem v bližini njegovega rova. D. C. Zimmermann je strašno eksplozivni gospod, in njegovo sovraštvo do unij je naravnost strast. Raditega sem hitro odšel. Ob neki drugi priliki sem preživel pet dni v ječi. Takrat pa ni bilo slabo. Mrs. Lee, natakarica v hotelu, koje mož stavka dolgi v Medonaton, mi je prinesla vsaki dan steklenico mleka, in pustili so mi imeti uradne ure za stavkarje, dočim sem bil v ječi.

Powers Hapgood je dovršil Harvard vseučilišče leta 1921. Predno je postal organizator U. Mine Workers of America, je šel na zapad v Pullmanih "pri stranskih vratih". Delal je v rovin North Dakote ter v neki sladkorni tovarnici v Montani in končno v antracitnih poljih Pennsylvanije. Za Urad of Industrial Research je napisal "Dnevnik premogarja", v katerem opisuje svoje doživljanje v Somerset rovih.

Bili smo na poti na sestanek krajevne unije v Jenners, ki je premogarska naselbina, pripadajoča Consolidation Coal Company. Na avtomobil mo vzeli dva premogarja, ki sta šla po cesti v dežju, noseča v rokah petrolejske kane.

Sreča za Mrs. Kelso, da si je zlomila nogo. — Je rekel eden teh. — Vzeli so jo v bolnico in tam je imela naslednji teden otroka.

V Jenners je čakalo na govorinike 300 mož, zbranih v prostoru nad zadružno prodajalno. Predsednik Andrew Naymieck, ki se je proglasil v svetovni vojni ter se boril tri leta v 61. fanteriskem polku ter peti diviziji, je stal za vrsto sodov, na katere je bila položena deska. Za njim je visela ameriška zastava ter čarter U. Mine Workers.

Pred pričetkom sestanka sem mu stavil nekaj vprašanj. — Jaz sem izveden premogar, — je rekel. — Napravil sem nekako tisoč dolarjev leta 1920, ki je bilo izvanredno dobro leto. Posrečilo se mi je prihraniti toliko, da sem kupil za \$600 pohištva za ženo in svoja dva otroka do časa stavke. Ne poznam nobenega premogarja, ki bi plačal preteklo leto dohodninski davek.

Nekateri možje so sedeli ter si podpirali glave z obema rokama. Drugi pa so pozorno zrlili na govornika, kot da nočejo izgubiti nobene besede. Aristokrat v 'halbcivilizaciji' in zlato verižico na trebuhu, je sedel na sodu.

— Nehaj proklinjati, brat, — je posvaril predsednik bojovitega člana z zeleno čepico na glavi, ki je razgajal ter tolkel po mizi z

VELIKE PRIPRAVE ZA KAJZERJEVO POROKO

Oklic je nabit v rotovžu v Doornu. — Poroka se bo vršila 5. novembra. — Cerkevno poroko bo izvedel prejšnji dvorni pridigar dr. Vogler.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. Prejšnji dvorni pridigar, dr. Vogler v Potsdamu je bil povabljen, naj izvrši cerkevno poroko prejšnjega nemškega kajzerja Viljema s princesinjo Hermino iz Reussa v gradu Doorn.

Doorn, Holandska, 22. oktobra. Danes zjutraj so nabili v tukajšnjem rotovžu uradni oklice. Tikajoče se poroke prejšnjega kajzerja Viljema s princesinjo Hermino iz Reussa. Poleg tega oklica je bil nabit oklic za bližajočo se poroko nekoga pleskarja in nekoga kmetu iz okolice. Prehivalci kraja so kazali le majhno radovednost.

V formalnem oklicu je navedel prejšnji kajzer vse svoje prejšnje časti ter med drugimi tudi: Viljem II., nemški cesar ter kralj Prusije.

Priloge za poroko prejšnjega kajzerja se vrše z največjo tajnostjo. Celu najbolj usiljivi častnikarski poročevalci ne morejo izvedeti za podrobnosti.

Maloštevilni holandski plemeniški, katere sprejema prejšnji kajzer kot goste od časa do časa, nočejo ničesar izjaviti ter vzdržujejo najstrožjo tajnost. Častnikarski poročevalci so dognali le toliko, da se bo vršila tako civilna kot cerkevna poroka dne 5. novembra v prostorih gradu in sicer v navzočnosti nekoga holandskega vladnega tajnika, generala provinca Utrecht, župana iz Doorna, par članov holandskega plemstva iz bližine ter nekoga petdesetih povabljenih gostov iz Nemčije, v večini prejšnjih dostojanstvenikov starega režima ter armadnih generalov.

NEMŠKA VLADA ZA STABILIZIRANJE MARKE

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. Vlada se bo posvetovala z voditelji vseh strank in namen teh posvetovanj je dogovoriti se glede odredb, potom katerih bi bilo mogoče stabilizirati marko. Pripravljena je iti do skrajnosti, da zavaruje nemški denar pred nadaljnjim padanjem ter bo najbrž postavila predlog, naj se zapleni inozemske devize. Nemški industrijaleci so se precej dobro založili z devizami, katere potrebujejo pri nakupovanju surovin v inozemstvu in vlada bo najbrž skušala polastiti se deviz, ki se nahajajo v rokah špekulantov.

ŠVICARSKI POSLANIK NA POTI V AMERIKO.

Havre, Francija, 21. oktobra. — Mark Peter, švicarski poslanik v Združenih državah se je vkrcal na francoski parnik "Paris", ki je odplul danes ponoči proti New Yorku.

SPOMENIK ZA SOCIJALISTIČNEGA VODITELJA JAURESA.

Montpellier, Francija, 23. okt. Danes je bil odkrit spomenik socialističnega voditelja Jean L. Jauresa, ki je bil zavratno umorjen v pričetu svetovne vojne. — Prejšnji ministrski predsednik Painleve je orisal v svojem nagovoru Jauresa kot zastopnika sloveske vesti ter skupnega upanja, da bo nekoč uveljavljena demokracija po celem svetu.

WINSTON CHURCHILL JE ZA LLOYD GEORGE-A

Churchill, ki leži bolan v postelji, je ožigosal v svojem ugotovilu radikalce in reakcionarce.

London, Anglija, 23. oktobra. Winston Churchill, kolonialni minister v zadnjem kabinetu, je izdal manifest, v katerem podpira na odločen način Lloyd George-a ter napoveduje vojno delu in komunizmu.

Ob tej priliki se je Churchill prvikrat vdeležil političnega preobrata, ki se je završil v Angliji, kajti malo pred resignacijo kabineta je bil operiran na slepem črevesu.

Manifest, naslovljen na Dundee liberalno zvezo, izjavlja:

— Moji politični nazori so ostali neizpremenjeni kljub vsemu, kar se je pripetilo. Hočem ostati še naprej liberalce, ki se zavzema za prosti trgovina, vendar pa bom naprosil svoje volilce, naj mi dajo polnomoč, da sodelujem prosto s trezno mislečimi naprednimi konservativci pri obrambi interesov cesarstva proti napadom, katere so vprizorile sedaj socialistične in komunistične sile ter proti skoro enako resni nevarnosti, ki preti iz tabora skrajne reakcije.

Churchill je izjavil nadalje, da bo njegovo vodilno geslo v služaju, da bo izvoljen v parlament: Narod pred stranko.

Danes so nadaljevali konservativni, liberalni, delavski in Lloyd Georgevi glavni stani s svojimi pripravami za bojne organizacije, ki bodo stopile v akcijo tekom splošnih volitev, ki se bodo vršile dne 18. novembra. Lloyd George je odšel na deželo, da preživi tam konec tedna. Bonar Law je ostal v Londonu ter se neprestano posvetoval s svojimi političnimi prijatelji in svetovalci glede sestave novega kabineta, katerega hoče še danes predstaviti kralju.

Mrzlično razpoloženje, katero je bilo opaziti po celi deželi v prvih dnevih po odstopu Lloyd George-a, je precej izginilo in tudi listi pišejo bolj smotreno in hladno o položaju.

MORILEC TREH SKUŠA UITI VILBICAM.

Hartford, Conn., 19. oktobra. — Posebna seja pomilostilnega sveta se je vršila v soboto, da razpravlja o prošnji Emila Schutte, spoznanega krivim umora, naj se smrtno kazen izpremeni v dosmrtno ječo. Smrtno kazen nad Schutte-jem bi morali izvršiti dne 24. oktobra. Bil je obsojen na smrt, ker je leta 1915 umoril tri člane družine Ball.

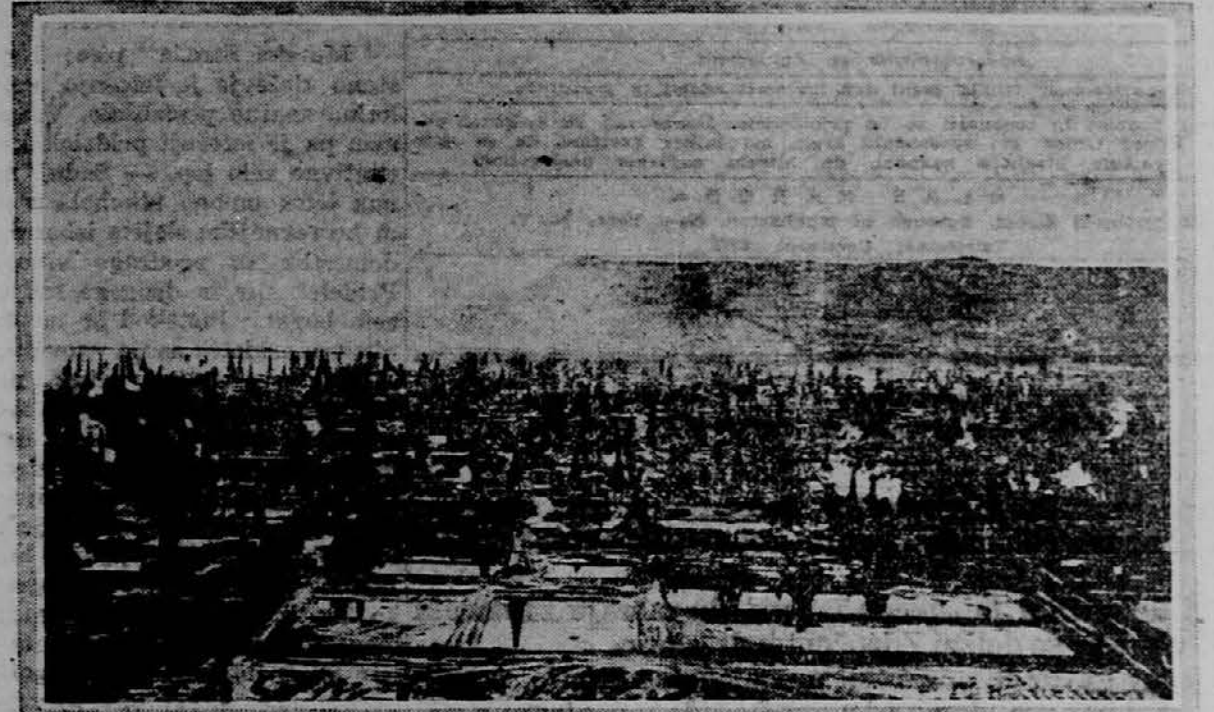
Schutte, ki je bil spoznan krivim pred enim letom, je dobil že trikrat odlog.

FRANCOZI HOČEJO OHRANITI MOČNO ARMADO.

Verdun, Francija, 23. oktobra. V navzočnosti vojnega ministra Maginota je bil razkrit v Caures gozdu spomenik v spomin na možstvo 56. in 59. lovskega bataljona.

V svojem nagovoru je rekel minister, da mora Francija ohraniti močno armado, da zavaruje mir in zmago. V nadaljnjem poteku govora pa je rekel: — Ne poslušajmo onih, ki nas hočejo razorožiti v mnenju, da bodo s tem služili miroljubnim ciljem. Uvideli bodo, da je vojaško močna Francija najboljša varstvo miru. Degodki pred kratkim so pokazali to. Ne oslabimo svoje armade in ne demoralizirajmo je. Ostane naj močnejša in zdrava.

POGLED NA PETROLEJSKE NAPRAVE V BAKU.

Slika nam predstavlja petrolejska polja v okolici Baku, Mala Azija. Kot poročajo iz Evrope, je sklenila neka velika ameriška korporacija pogodbo s sovjetsko vlado za izrabljanje teh velikanskih naravnih virov.

GOMPERS JE ODGOVORIL DAUGHERTYJU TURKI KUJEJO NOVE NACRTE

Predsednik Ameriške delavske federacije je odgovoril na izvajanja generalnega pravdnika Daughertyja. — Državni pravdnik je pristanski, govori nerresnico in pretirava. — Vsa njegova ugotovila so očitvidno po-tvara.

Washington, D. C., 22. oktobra. — Govor, ki ga je imel generalni pravdnik Daugherty večeraj v Ohiju, je povzročil precej razburjenja. Samuel Gompers se je že oglašil in ko se bo sestal kongres, bosta tudi nastopila republikanska kongresnika Woodruff in Johnson, ki sta skušala izsiliti preiskavo glede zavlačevanja justičnega departamenta pri zasledovanju vojnih profiterjev in grafterjev.

Te je najbrž mislil Daugherty, ko je govoril o "nevednih lovcih za senzacijami", "katerih so se poslužili isti ljudje, proti katerim se je uvedlo civilna in krivinalna postopanja". Soglasno z govorom v Ohiju so skušali uveljaviti kongresno preiskavo, potom katere nas bi prisilili, da proizvedemo dokaze prezdodaj ter uničimo s tem napore vlade. Kongresnik Woodruff in Johnson sta izjavila, da bosta obnovila svoje napore. Generalni pravdnik je v svojem govoru namignil, da sta prejšnji generalni pravdnik Palmer ter varuh lastnine inozemcev odgovorna za delovanje obeh kongresnikov.

Gompers je obrnil svoj napad na generalnega pravdnika s tem, da se je poslužil Williama Burnsa, načelnika preiskovalnega urada justičnega departmeta, proti kojega imenovanju na to mesto je delavski voditelj odločno protestiral. Gompers je insinuiral, čeprav ne dejanski izjavil, da je bil Burns odgovoren za 17,000 stavkarskih afevitov, katere je predložil generalni pravdnik čikaškemu sodišču v stavki železničarjev.

V formalnem ugotovilu je obdolgil Gompers generalnega pravdnika fabrikacije. — Daughertyjeva karakterizacija stavke in stavkarjev je tako polna sovraštva, pretiravanja in obrekovanja, — pravi Gompers, — da bo vsak misleči človek razumel, kakšen je njen namen.

Pristranost, nerresnica in pretiravanja ugotovila obenem z prikazovanjem osveteželjnosti, — vse to pristojajo kaj malo članu kabineta. Mr. Daugherty pravi, da je bila stavka železničarjev drzno izzivanje ustavne vlade; da so stavkarji odklonili varstvo vladne avtoritete, da so se uprli sklepu železniškega delavskega sveta; da so dobili od svojih voditeljev naročilo, naj odložijo orodje, da so zastavkali protipostavno ter pričeli s terorjem.

— Ker sem tesno zasledoval položaj ob vsakem času, — pravi

Če se bo mirovna konferenca izjavila, nameravajo vpri-zoriti turški nacionalisti novo ofenzivo.

Brusa, Turčija, 22. oktobra. — Na izvanrednem sestanku turških generalov, ki se je vršil danes, so razpravljali o načrtih za nadaljno prodiranje proti Carigradu za slučaj, da bi se predlagana mirovna konferenca izjavila.

Glavni stan kemalistične armade se nahaja sedaj v neki palači, v kateri je preje bival prejšnji grški kralj Konstantin.

Carigrad, Turčija, 22. okt. — Rifet pasa je danes zvečet objavlil, da noče angorska vlada priznati avtoritete sultana, da vlada Turkom. Respektira sicer kalfat kot verski simbol, a noče priznati vsotno silo sultana.

Nacionalistom, — je rekel, — ne bodo vladali monarhi. Mi smo prvoboriči demokracije, ki se svita na Bliznjem iztoku.

Flotilja rušilev Združenih držav, ki je pohitela na Bliznji iztok, bo dospela jutri zjutraj v Carigrad. V tem smislu je bilo obveščeno ameriško poslanstvo potom brezličnega brozjava z bližajočih se bojnih ladij.

DEN ARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Raspokljja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. pošni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.50	1,000 kron	\$ 4.80
400 kron	\$ 2.00	5,000 kron	\$23.50
500 kron	\$ 2.50	10,000 kron	\$46.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspokljja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.65	500 lir	\$22.50
100 lir	\$ 4.80	1000 lir	\$44.00
300 lir	\$13.50		

Za pošiljatve, ki presegajo znesek dvajsettisot kron ali pa dvatisot lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost kromam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat za nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street

New York, N. Y.

GLAS NARODA (VENIAN DAILY)
Owned and Published by
Neville Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Table with pricing information for the newspaper:
Za New York za celo leto ... \$7.50
Za pol leta ... \$4.00
Za inozemstvo za celo leto ... \$7.50
Za pol leta ... \$4.00

V ZNAMENJU LJUBEZNI
Pred kratkim je govoril v Toledu ameriški trgovski tajnik Herbert Hoover svojim republikanskim prijateljem.

Pri tej priliki je odočno izjavil, da morajo zavezniki plačati vse, kar so dolžni Združenim državam. Njegov govor je povzročil precejšno senzacijo, posebno, ker se domneva, da so njegove besede v soglasju z naziranjem Hardingove administracije.

Njegov govor ni bil govor privatnika, pač pa odgovor administracije na govore, ki so bili pred kratkim govornjeni na konferenci bankirjev v Združenih državah. Vlada je potom gospodarskega izvedenca Hooverja izjavila, da ne bo črtala zaveznikiških dolgov. To je pravilno.

Hoover je vzel za ščit amer. davkoplačevalca, ki noče ničesar slišati o črtanju dolgov. Če bi vlada zavzela temu nasprotno stališče, bi jo pri prihodnjih volitvah signali iz urada. Pred kratkim je Anglija plačala Ameriki petdeset milijonov dolarjev kot del odplačila na zaostale obresti.

Amerikanci so se začele delati sline v ustih. Anglija bi lahko plačala obresti in dobršen del dolga, toda pri tem se mora ozirati na druge manjše zaveznike, katerim je ona posodila denar. Eno pa je gotovo. Združene države ne bodo nikdar dobile nazaj posojenega denarja.

Hooverja bi končno popolnoma zadostovalo, da bi evropske države priznale svoj dolg. To priznanje bi namreč ne omajalo zaupanja posameznih vlad. V nekaterih slučajih se je to že zgodilo. Francija, naprimer, je v principu priznala svoj dolg, o gotovini pa seveda ni bilo nobenega govora. Povsem "neameriški" bi bilo, povedati dolžnikom, da potrebujejo svoj denar takoj, da morajo takoj plačati, brez vprašanja, kje naj ga dobe.

Vsled tega je treba zaviti celo zadevo v človekoljuben plašč. Hoover je rekel: "Če zahtevamo plačilo, smo storili to samo vsled tega, ker nam je pri sreju dobobit Evrope. Kakorhitro plačate, bo med vami konec gospodarske ljubosumnosti, nasprotstvo med vami se bo zmanjšalo in končno izginili popolnoma. Če hočete v to svrhu pričeti z razoroževanjem, toliko boljše za vas." To zvenijo krasno in plemenito. Evropa se mora razjokati nad človekoljubnostjo Strica Sama.

Škoda le, da je razpoložanje povsem drugačno. Ameriški potniki poročajo, da prihaja Evropa vedno bolj k spoznanju, da se je Amerika le iz dobičkaželjnih namenov vmeševala v vojno. Pritisk Združenih držav na Francijo, ne bo zmanjšal pritiska na Nemčijo, pač ga bo pa še povečal. Čimveč bo zahtevala Amerika od Francije, temveč bodo Francozje od Nemčije zahtevali.

Francoski kapitalisti ne bodo zmanjšali vojaške sile v namenu, da plačajo Združenim državam svoj dolg. Še bolj bodo dvignili svojo oboroženo pest proti Nemcem in bodo še bolj vsiljivo zahtevali tisto, do česar niso upravičeni niti po božjih, niti po človeških postavah.

Iz Slovenije.
Z ljubljanske univerze.
Za profesorja na juridični fakulteti ljubljanske univerze sta imenovana dosedanja profesorja subotičke pravne fakultete, in sicer dr. Gjorgje Tasić za izrednega profesorja civilnega prava in državnega prava ter dr. Mirko Kostič za izrednega profesorja statistike in ekonomske politike.

Gospodarski iveri.
Murska Straža" piše: Nepristano deževje je letošnjo vrnisko letino znatno poslabilo. V splanem pa je letošnji pridelek kvantitativno zelo lep. — Sadni mošt ima letos mnogo alkohola v sebi in bo revnejšim slojem izborni nadomestek za predrago vino. — Pridelek sliv in drugega sadja je zelo bogat. Ponekod se ne more niti ves pridelek sadja nvočiti, pa se krmijo s sadjem svinje, ponekod pa zgine brez haska; sadja željni meščani, uradniki in druge uboge pare pa s trdoprisiljivimi denarji iščejo sadja, ki gnuje. Za naše narodno gospodarstvo je najbrž bolje tako! Pa se ljudje ludujejo na gospodarstvo v Beogradu, ko na imajo doma isti gnoj v manjši izdaji. — Kakor se nobeno leto so se pojavile jedilne gobe v gornjeradgorskem okraju v jako veliki množini. Tudi ta izborna hrana ne najde pri nas praktičnih izkoriščevalcev, ki bi naj iste posušili in spravili v denar. Seveda nabiranje, čiščenje in sušenje gob zahteva trud, današnjemu svetu pa delo smrdi, ker se da na lažji način zaslužiti lepe svote. — Cene mesu so še vedno visoke. Pred kratkim se je bralo v "Uradnem listu" imena ohih kaznovanih mesarjev, ki so kilogram mesa prodajali po 40 K. Kako bi se morali kaznovati nekateri mesarji ljutomerskega in gornjeradgorskega okraja? — Koraki, katere je podzvela naša vlada proti naraščanjim dražninam, bodo, kakor izgleda, vendar imeli uspeh. Naša krona se je na evropski borzi znatno dvignila, variira sicer še in je v kurzu nestalna, toda upati je, da bo v prihodnjih dneh še narasla in tudi ostala na doseženi višini. To vpliva tudi že na naše cene, kakor vplivajo nanje tudi razne druge protidražitvene odredbe, posebno prohibitivna carina v izvorni trgovini. Padanje cen se zaenkrat opaža samo še v veletrgovini, prešlo pa bo v doplednem času tudi na manjšo. V veletrgovini je padel sladkor iz domačih zalog že za 2 Din 50 par pri kilogramu, ameriško mast ponujajo tržaški trgovci v Ljubljani že po 26 Din kg, ameriška moka uvožena brez carine bo za 2 Din pri kg cenejša nego domača. Znatno so padle tudi cene mesa. Padec cen obuhvali in obleki se tudi pričakuje. Vendar pa gre ta proces preočasi dalje. Treba bi bilo v tem oziru še ostrejših in uspešnejših odredb.

Smrtna kosa.
V Ljubljani je umrl praktični zdravnik dr. Andrej Lisjak po dolgotrajni bolezni v starosti 74 let. Pokopali so ga 23. sept. Iz St. Jurja ob Taboru poročajo: Po daljši bolezni je umrl v Ponorju Franec Strnad. Pokojnik je bil vzoren kmetovalec in dober mizar. Potoval je v mladosti velikokrat po Nemčiji in Švici ter si na potovanju pridobil mnogo strokovnega znanja. Bil je poštenjak in kremenit značaj, ki ni nikoli skrilval svojega naprednega mišljenja. Tako je tudi sodeloval pri ustanovitvi tukajšnje posojilnice ter je bil do svoje smrti njen odbojnik. Tudi v občinski odbor in v okrajni šolski svet je bil večkrat izvoljen. Spoštovan je bil pri svojih pristaših in nasprotnikih.

Kulturno društvo in nasprotniki.
Iz Leskoveca pri Trzinu poročajo: Tukaj se snuje popolnoma nestransko, čisto kulturno društvo "Čitalnica", ki hoče potom poučnih predavanj, zlasti gospodarskih, petjem, gojitvijskega dramatik, godbe in knjižnice nuditi občinstvu lepo zabavo in skrbeti za njegovo naobrazbo. Z lepim uspehom je pridelo društvo tudi že svoje prvo igro, ki je uspela tako, da so vsi gledalci izjavili, da niso še nikdar videli nekaj take lepega v našem, v kulturnem oziru tako zaostalem Leskovecu. Ker je namen društva vseskozi plemeniti, bi človek mislil, da bo uživalo društvo naklonjenost in podporo vseh faranov. Toda temu žal ni tako. Nekateri farani so se spozabili tako daleč, da so hoteli s silo onemogočiti predstavo. Jasno je, da niso mogli tega storiti sami od sebe, temveč le na instrukcije višjih, čeprav je jasno, da bi morali ravno ti najbolj skrbeti za kulturno delo na deželi. Župan naj bi storil svojo dolžnost do naroda in poučil cerkovníka, da ne hujska proti novemu društvu, čes, da so v njem sami liberalci. Izjavljamo pa, da homo nastopili s vso ostrostjo proti nim, ki ovirajo toli potrebno kulturno delo na deželi.

Mariborska carinarna.
Nek trgovec iz Prekmurja poroča o sledečem dogodku z mariborske carinarne. Na carinarni je čakal nek naš Amerikanec na deklariranje. Mož je čakal in čakal, sonce je pripekalo, njegova šest glav broječa družina je trpela, toda deklaracije ni bilo in ni bilo. Na opetovan poziv, da naj vendar dovrše deklariranje, pravi mlad carinik, da naj plača Amerikanec delo. Amerikanec se je branil. Ker pa je končno videl, da stvar ne gre naprej in ker ni hotel, da trpi še nadalje njegova družina, je plačal 5 dolarjev. Stvar je bila takoj rešena. Ta značajni kavalir je Hrvat, precej mčne postav.

Nova tiskarna v Ljubljani.
Kranjska hranilnica in Slovenska banka snujeta novo tiskarno, ki se bo imenovala "Slovenska tiskarna". V prospektu se navaja, da je nova tiskarna potrebna zaradi — ljubljanske borze. Glavnica bo znašala 7 milijonov.

Čuden nač'n zbujanja iz spanja.
Ignacij Mlinar, delavec iz Bistrice pri Kranju, je nekoliko globoko pogledal v kozarec. Ko mu je postalo slabo, je zapustil gostilno in se vlegel na travnik. Mi-no je prišlo nekaj fantov, ki so ga začeli suvati z nogami. Ker pa se Mlinar, ki ga je alkohol popolnoma onamnil, še ni zbudil, mu je eden izmed fantov še povrh zari-nil nož v vrat, nakar je Mlinar hitro skočil kvišku. K sreči rana ni nevarna in bo kmalu okrevala.

Razna imenovanja.
Za člane železniškega tarifnega odbora so imenovani: Ivan Mohorič, prometni referent trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, za to zbornico; dr. Vekoslav Kukevec za Zadržno zvezo v Celju in profesor Bogumil Remec za Zadržno zvezo v Ljubljani. Za ravnatelj realne gimnazije v Murski Soboti je imenovan profesor dr. Janko Lokar.

Založna komitacija.
Murska Straža" piše: Zamanj iščemo in pričakujemo, lda bi številna izobraževalna društva, predvsem ona, ki delajo na kršćansko-socialnem programu, priredila dostojne prireditve v proslavo 60-

Peter Zgaga
Rekel bi ledo, da ni med ljubljenci in zakonskimi nobene razlike. Pa je razlika, in se velika povrhtega.
Ko sta fant in punca zaljubljenata, bi najraša od same ljubezni drug drugega snedla.
Pride poroka: Nekaj časa je še tako. Kmalo potem pa obležita drug drugemu v želodcu.
V nedeljo je bila v slovenski cerkvi na osmi cesti pomembna pridiga.
Gospod je govoril o pijači in odločno obsojal vse, ki spadajo v jazbečki klub ter ne vedo, kdaj jim je mera polna.
Gospod je precej ostro pozval zapljane k vzdržnosti. Njegova beseda je padla na rodovitna tla.
Zaželjenega sadu pa beseda ni obrodila, kajti imela je premalno časa za svoj razvoj.
Popoldne ob petih so namreč vzpirlili v basementu slovenske cerkve veselico. Kljub temu, da ni bilo prodane niti kapljice odpojne pijače, so se po veselici vsi navzoči nekam čudno majali in so postajali precej zgovornji.
Omalil jih je duh, ki je prihajal iz prostora pod basementom!
To ni bil hudi duh, pač pa rajski duh kipečega in ustvarjajočega se vina ...
Priselniški komisar Kristan je odpotoval že pred enim mesecem iz Jugoslavije v namenu, da zagotovo izveličanje jugoslovanskih izseljencev v Ameriki.
Dozdej pa še ni o njem niti duha niti sluha.
Pa že vsaj niso priselniškega komisarja zadržale priselniške oblasti na Ellis Islandu.
To bi bilo nekaj strašno čudnega. Javno mnenje v Ameriki se je zadnji čas precej izpremenilo. Amerika je namreč precej naklonjena ljudem, ki so simpatizirali z Nemčijo in Avstrijo.
Glede Kristana pa ne more biti v tem oziru nobene zapreke.
Iz uradnega poročila posnamem, da so bili dosedaj še vsi prohibicijski uradniki samo zastranega odstavljeni, ker so kršili prohibicijsko postavo.
Postarat se v tej službi nihče ne bo. Maček, ki ga ima človek od današnje pijače, je nekaj strašnega.
Kralju Aleksandru in jugoslovanski vladi dela velike preglavice odstavljeni prime Jur.
Možak ga kida po Parizu in drugih evropskih zabavalisih, da je skandal. Kralj je zapovedal vladi, naj ga ustataje.
Tako se je zgodilo, da je vlada ponudila Jurju 365.000 francoskih frankov na leto.
On je Jur, ker jih noče sprejeti. In še večji Jurji so tisti, ki mu jih za prazen nič ponujajo.
V listih sem videl sliko F. B. Gilbretha iz Montclair, N. J. Poleg slike je poročilo, da je Mr. Gilbreth velik znanstvenik in da ima dvanajst otrok.
Da, velik znanstvenik mora biti, če jih zamore pošteno preživeti in spodobno obleči.

Dnevne vesti.
glasi v protestu. — ter hoče str-moglaviti vlado Združenih držav s silo. (Ali slišate uši kasljati?)
— Informirani smo, da je Lon-Louquet sijajen govornik in žurnal-nist ina da je urednik lista Le Populaire, katerega je ustanovila francoska socialistična stranka in ki je njeno glasilo, — se glasi v protestnem pismu, katero je podpisal neki C. M. Penfield.
— Agenti justičnega depart-menta so predložili zadosti dokaza, da skuša revolucionarna Rusija strmoglaviti to vlado potom propagande ter pozivanja delavcev na ustajo ter revolucijo. Jean Longuet pa je navdušen pristaš revolucionarne Rusije, — se glasi v protestu.

DEČEK UMRL OD STRAHU.
Chicago, Ill., 21. oktobra. — Policija domneva, da je strah pred takozvanim truant uradnikom umoril devet let starega Raymond Novickija, katerega so našli večerj mrtvega pod posteljo njegove matere.
Nekdo je potrkal na vrata stano-vanja in deček se je hitro skril pod posteljo, kjer so ga našli kmalu nato mrtvega.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESRE-ČA V FRANCIJI.
Roufach, Alzacija, 21. okt. — Enajst oseb je bilo ubitih in štiri-najst resno poškodovanih tekom kolizije dveh vlakov, ki se je za-vršila danes tujak. Ekspresni vlak, prihajajoč iz Lyonsa, je zad-el od zadaj v neki tovorni vlak.
AMERIŠKA NESTRPNOST.
Washington, D. C., 21. okt. — Takozvana American Defense So-ciety je vložila danes protest pro-to pripustu Jean Longueta, unu-ka Karla Maxa ter voditelja ev-ropskih socialistov v Združene države. Longuet je aktiven pristaš revolucionarne Rusije, — se

Vsaki previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja
Sigurnost in dohodek
Vložite vaše prihranke pri nas na
"Special Interest Account"
ker uživaste te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zajamčena v pokritju z naj-boljšimi ameriškimi bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.
Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Kazimir Przerwa Tetmajer:

Slavljenec.

(Iz poljščine prev. V. Mazi.)

Vrnili se je jubilejne gostije, sti za narodov blagor? To pa, Petdeset let je pisal — pol stoletja; lirične pesmi, drame, novele, romane, veliki epos — to je bil sad njegovega polstoletnega dela. Delal je sebi v slavo in v hvale narodu, kojega je znal ceniti. — Narod mu je dal, kar mu je mogel dati: čast, premoženje in odlikovanje. Že davno uveli in sveži lovorjeverci so viseli po stenah, spominske knjige so ležale po mizah; naposled so mu pripravili še sijajno gostijo. Ves narod se je bil zbral po svojih predstavnikih k mizi, da bi mu povedal: zasluge imaš, velik si. Utrujen od ovacij toda zadovoljen je sedel skoro sedemdesetletni stari na udobnem fotelu v svojem salonu; razgledoval se je po njemu v staročinah kamnu in je mislil: življenja nisem zažrekal...

Bilo je že pozno v noči in vladala je globoka tišina. Mahoma pa je starec vztrepetal, zakaj v ušesa mu je prihajalo kakor stokanje... Toda kmalu se je ponovilo in oglašil se je strašen krik in vik. Spodaj v hiši se je nekaj primerilo. Pozvonil je — ali nikogar ni bilo. Očitno je stekla od hrušča prebujena služinčad tja doli. Starec je začel vznemirjeno prehajati po sobi. Stokanje in vikanje je poleglo, čul pa se je sunder razdraženih moških in ženskih glasov. Ni mogel razpoznati, kaj se je godilo. Lotevala se ga je nestrpnost in razburjenost. Naposled je stopil iz stanovanja. Na stopnicah je srečal svojega slugo, ki je obstal ves upehan in do kraja prevzet ter zaklical: "Gospod, gospod! Kaj se je tam primerilo!..."

"Kaj? Povej! Pa saj grem..." Sluga je razmahnil roke, kakor bi ga hotel vstaviti in vikal: "Nikar ne hodite, gospod! — Strašna reč je tam! Mrlič!" "Mrlič!?" "Da, tisti mizar, ki je stanoval v prtiličju, je imel hčer. Dekletu je bilo komaj petnajst let, pa je bila strašna pijanka. Kar na debelo je kvadala očetu denar. To je bilo vsem znano in on jo često pretepal. Tudi danes jo je začel bunkati, a ker je mlatil prehud, jo je hotela mizarica braniti. Ko pa je v silni togoti zamahnil s sekuro, je zadela ženo na teme in jo ubil. Odgnali so ga že. Gospod, nikar ne hodite blizu, tam je masa druhali in policajev in truplo mizarke. Ni bila še stara, morda še štirideset ne. In baš danes je bilo tega treba, za vaš jubilej..."

Stari poet se je vrnil v stanovanje. "Ali naj vas slečem?" "Ne, kar pojdi. Ostati hočem sam." Sluga je odšel. Ko je sedel na fotelu kakor poprej, se je zopet zagledal v ogenj. Pol stoletja dela... premoženje... časti... odlikovanja... Domislil se je besed nekega govornika, ki ga je bil počastil... častitljivi jubilar in slavljenec je delal pol veka v najvišjem posvečenju za narodov blagov...

Pred dvema urama so nemara te besede prijetno šeegetale starčevu ničemurnost in slavohepnost, a ko se jih je zdaj spomnil, je skoro zavpil: ni res! laž je! Samo zase sem delal, v svojo korist in užitek tisti peščici, ki se ji pravi privilegiranci. Zaljubljeni študentje so se nečisti napamet liričnih verzov, historične ženske so plakale ob romanih in medlele po ložah ob dramah, stari profesorji in nekaj boljših diletantov se je naslajalo ob epopeji, vse to mu je bilo znano — zato so mu priredili jubilej, prišli so se mu pokloniti in so ga nazvali diko domovine, njen steber in čelo, njen okit in temelj. A njega ni bilo nikoli tja k temelju, tja doli v prtiličje. Njegova aristokratska čud je sijala po hudoarjih in salonih in se ni mečila za drugo, nego za slavo in udobnost življenja. In to naj se nazivlje polstoletno delo v najvišjem posvečenju in poštvovalno-

NA ČAST BRAZILJANSKEMU LETALCU.

V Rio de Janeiro so postavili te dni spomenik na čast slavne- mu letalcu Santosu Dumantu. Slika nam kaže portugalskega predsednika de Almeida, ko je govoril slavnostni govor.

Strašna rodbinska tragedija v Ljubljani.

Na Starem trgu v hiši št. 24 v prvem nadstropju se je 3. oktobra v ranih jutranjih urah odigrala žalostna rodbinska tragedija, ki je povsod povzročila iskreno sožalje. V prvem nadstropju omenjene hiše stanuje rodbina Leskovic. Mož Ivan Leskovic, bivši davcar v Mengšu, sedaj vpokejeni vžitinski predglednik, je star 63 let in strastne vdan alkoholu. Družina pred njim ni imela nikdar miru. V divjem alkoholnem izbruhu je vedno družino šikaniral in dan za dnevom so se vrstili domači prepri. Žena in otroci so mirno prenašali situacijo nesrečnega moža. V omenjeni hiši so stanovali Ivan Leskovic, njegova žena 60letna Katinka, 30letna hčerka Irena, uradnica pri inž. Skljujtu in sin Ernest. Dne 3. oktobra ob 7.15 se je vrnil sin Ernest iz nočne službe. Na njegovo veliko zasedenje je našel vhodna vrata v stanovanje zaklenjena. S pomočjo nekega znanca se mu je končno posrečilo, da je siloma odprl vrata. Ko je stopil v stanovanje, ga je globoko pretresel grozen prizor. Pri postelji je mrtva ležala mati, zadeta 2-krat z revolverjskim strelom v glavo, poleg nje pa borec se s smrtjo sestra Irena, vzdihujoč: "Mater je ustrelil!" Takoj je o tragičnem slučaju obvestil sosedo in rešilno postajo. V nezavesti se nahajajoč, težko na pljučah ranjeno Ireno so takoj z rešilnim vozom prepeljali v javno bolnico. Pri materi je nato sodna komisija konstatirala, da je morala biti mati najprej udarjena na glavo s svečnikom in pozneje ustreljena dvakrat v glavo. Kako se je ta rodbinska tragedija odigrala, se niso natančno znele podrobnosti. Po nekaterih poročilih je mož Ivan Leskovic 3. okt. okoli 3. ponoči v prepriju najprej udaril ženo s svečnikom in jo potem z browningom dvakrat ustrelil v glavo. Vsa prestrašena hčerka Irena je skočila iz postelje materi na pomoč, a razburjeni mož je nameril strel tudi nanjo in jo zadal v prsa tako, da je šel strel skozi pljuča. Mož Ivan Leskovic je nato zaklenil vrata ter pobegnil na prosto. Zanimivo je, da niso sosedje absolutno ničesar čuli, da niso čuli niti strelom. Pravijo, da se je Ivan Leskovic okoli 5. zjutraj povrnil nazaj na dom, a je kmalu zopet na tihona zapustil stanovanje ter pobegnil. O groznem činu ob 7.30 zjutraj obveščena policija je pričela takoj zasledovati morilca. Ivan Leskovic se je okoli 9. dopoldne pojavil na Viču. O dejanju obveščeni stražnik Zajca je zapazil in ga je hotel prijeti. V divji razburjenosti pa je merilec hipoma nameril na stražnika browning. Stražnik se je momentano prestrašil in na ta način se je Leskovicu posrečilo, da je stražniku utekel ter zbežal v smeri proti Dobrovi. Težko ranjena Irena Leskovic je bila, kakor omenjeno, prepeljana v deželno bolnico, kjer se je borila s smrtjo. Morilec Leskovic je moral dejanje storiti mogoče v hipni duševni zmedenosti, mogoče pa tudi v alkoholnem deliriju. Leskovic je bil že pred leti na opazovalnem oddelku javne bolnice. Po svojem

Trgovina in industrija v Sloveniji.

Dvorni svetnik dr. R. Marn, načelnik ljubljanskega oddelka ministrstva trgovine in industrije, piše:

Trgovina in industrija v Sloveniji je dobila pomen in važnost šele po preobratu Preobrati je mejnik v našem narodnem gospodarstvu: poprej mrtvilo na vseh poljih, po preobratu velikanski dvig in razmah, da se mora vsakdo čuditi. O slovenski industriji pred preobratom skoro ne moremo govoriti: nekakšno izjeme je delala lesna, usnjarska in mlinska industrija, toda tudi le v manjšem obsegu, dokim sta se obr prvi po preobratu izpolnili in razmnožili, le mlinska industrija je nazadovala. Naša trgovina pred preobratom se lahko omenja. Središče je bilo v Ljubljani, ki je bila resno radi svoje solidnosti in realnosti. Posebno so bile znane manufakturne veletrgovine, ki so ves nekdanji avstrijski jug in velik del Balkana zalagale z manufakturnim in tudi galanterijskim in modnim blagom. Kot trgovsko mesto je bil znamenit Kranj, ki je imel odjemalca na Primorskem in Koroskem za modno in galanterijsko blago ter deželne pridelke. Pomembnejša tržišča so bila tudi Celje, Brežice, Maribor in Ptuj, a tu so bile trgovine po večini v nemških rokah. Pozabiti ne smemo lesne trgovine, ki je tudi bujno cvetela in izvažala poglavito v Italijo, Levanto in Egipt.

Takoj po preobratu se trgovina ni mogla razviti, ker so bile zaloge izčrpane in promet otežkoval. Stare solidne firme so počivale, bujno so pa delali novorojeni "trgovci", ki zaslužijo naziv venizanti. A že drugo leto in zlasti v zadnjem letu se je zopet razveto stara trgovina in nastalo je jako veliko novih veletrgovin. Čim se je pojavila zdrava konkurenca v trgovini, so njeni izrastki "venizanti" po večini propadli in se propadajo, kolikor jih je še. Poleg starih renomiranih firm, katerih lastniki so večinoma posamezne osebe, so nastala velika trgovska podjetja v obliki javnih trgovskih družb, družb z omejeno zavezo in delniških družb. Res, da je bilo po preobratu veliko denarja, vendar vsled padanja valute in podraževanja trgovskih predmetov posamezniki s svojim kapitalom niso bili več kos, da prične večja podjetja. Zato se je moralo več oseb združiti, da so lahko postavili podjetja na dobro materialno podlago. Zvišanje kapitala pri starih bankah in ustanovitve novih bank je tudi pripomoglo, da se je pri teh lahko črpal kredit za trgovske obrate.

Naloga današnje veletrgovine je poleg lesne, ki direktno eksportira, posredovalna. Poleg manufakturnega in galanterijskega blaga je tudi kolonijalno blago, s katerim naša trgovina zalaga južne dele države. Zlasti so se navadili bosanski, vojvodinski in srbski trgovci, da dobavljajo blago iz Slovenije: prvič, ker jim ni treba iskati direktnih virov, imeti težkoče s prometom in carinarnicami, drugič, ker je trgovski promet z našimi trgovinami znan kot soliden in reden. V vseh strokah trgovine lahko torej zaznamujemo krassen razvoj in napredek, nazadovala je trgovina z deželnimi pridelki, ker so ji odpadli trgi, ki leže daleč od države meje. Vzrok je tudi ta, da se glede deželnih pridelkov niti primerjati ne moremo z drugimi bogatimi pokrajinami kraljevine. Če pripomnim, da je organizacija našega trgovstva v vsej pokrajini popolnoma izvedena v trgovskih gremijih in Zvezi trgovskih gremijev, naj bo pri pičlem prostoru dovolj govora o naši trgovini. Za industrijo pa pomeni preobrat velikanski mejnik. Ne samo s tega stališča, da je bila industrija v Sloveniji pred preobratom skoro docela v nemških rokah, je zanimivo, da je bil pred preobratom skoraj celoten trg za izdelke v Avstriji in Češkoslovaški. Dalje je res, da se je nabralo v Sloveniji precej kapitala, ki ga je bilo treba plodono pomlcati. vendar je bila na eni strani podjetnost, v že večji meri pa na dru-

gi strani težkoča nabave industrijskih izdelkov iz inozemstva in v ne mali meri naša carinska politika vzrok, da so podjetni Slovenci pričeli ustanavljati industrije. Kot jako drastično sredstvo v svrhu pospeševanja ustanovitve novih industrij moram omeniti naziranje nekega visokega funkcionarja v centrali, ki mi je rekel: ko sem posredoval pri njem zaradi previsokih carin: "Naj le plašujejo in imajo težave pri uvozu, videli 'oste, da bo to prisililo ljudi, da bodo dotično industrijo v zemlji ustanovili." Zato moramo kot glavni vzrok razvoja novih industrij navesti živo potrebo po izdelkih, ki jih naša država še ni proizvedla. Prostor ne dopušta, da bi navedel vsaj posamezne stroke novih industrij, zadostuje naj konstatirati, da ima danes Slovenija že jako lepo industrijo in da lahko pričakujemo še večji razvoj spričo vseh mogočih pogojev, ki so za to dani.

Padanje cen v Češkoslovaški.

V Beču na Moravskem so gostilničarji in restavracijski dali dober zgled in so znatno znižali cene jedilom. Tako stane sedaj poštno kosilo (juha, meso, dve prikuhli, desert, kruh, kava) samo 8 č.slov. kron. Tudi elektrarne in prodajalne kolonijalnega blaga so že znatno znižale svoje tarife.

Tatvina na železnici.

Iz zaprtga železnicega voza je bil na kolodvoru na Zidanem mostu ukraden zaboj toaletnega mila, vreden 4700 kron. Milo je bila last ljubljanske tvrdke V. Petričič. Uvedena je preiskava.

Arretirani cariniki.

Zagrebska policija je arretirala tamkašnje carinike Piča, Rečevića in Rokčevića, ki so z napačno

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH. Hude Bolečine revmatične hitro olajšate, če rabite SEVERA'S GOTHARDOL Zanesljivi liniment. Istofako uporaben je za izvinitenje, okleline, za otrplost, in ohromelost bolnih mišic ter udov. CENA 30 IN 60 CENTOV. Vprašajte v lekarnah. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Heitacijo oškodovali državo za 300 tisoč din. Manipulacija se je izvršila pri prodaji tihotap. blaga.

OPOMIN vsem onim, ki mi kaj dolgujejo bodisi na hrani ali na posojilu, da mi v kratkem poravnajo, če ne, jih bom moral s polnim imenom javiti v listu. — Alois Rohli, Box 142, St. Marys, Pa.

Varno odpravljanje masti

Hušati, hušati, hušati, je gozlo debeli ljudi. Postati tenak in srok, je klic mode in družbe. Vsi deželni vjezo roke v zadregi in stiski. Oni so proti ogabnim zdravilom, boje se težkega vezbanja, so proti nepriljni in nezadovoljni dijeli, do kler ne zadenejo na neškodljiv Marmola Prepis (Marmola Prescription) ter se nauče potem njega, da varno, stalno in lahko hušajo brez izpremenja načina življenja, toda neškodljivo, hitro in tajno dobivajo idealno postavlo, nežno kožo, boljše tek in zdravje kot so ga kdaj prej imeli, in sedaj pridejo Marmola Prepisne Tablete (Marmola Prescription Tablets) iz iste slavne neškodljive formule kot je Marmola Prepis (Marmola Prescription). Zadovoljive dobrotne učinke tega slavnega varnega zmanjševalca maščobe spoznate, če daste vašemu lekarnarju en dolar za en zavoj ali če pošljete isto svoto Marmola Company, 412 Woodward Ave., Detroit, Mich., s prošnjo, naj vam pošlje zavoj Marmola Prepisnih Tablet (Marmola Prescription Tablets).

† Častitim duhovnim sobratom, prijateljem in znancem priporočamo v pobožno molitev in prijazni spomin našega dobrega in ljubljenega očeta LOVRO BLAZNIK ki ga je Vsemogočni dne 22ga oktobra 1922, v Ljubljani vzela Sebi v boljše življenje. V globoki žalosti REV. ALOJZI LEO BLAZNIK, sin ERNA IN MINKA, hčeri Haverstraw, N. Y., oktobra 23ga 1922.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1923 JE IZŠEL. Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 strani. Vsebuje krasne slike, ter presega glede zanimivih razprav, pripovedi, in poučnih člankov vse dosedanje. Cena je s poštnino samo 40 centov za Jugoslavijo je ista cena. Izrežite ta kupon, pridenite pokritje v znakmah ali Money Order, ter pošljite nam.

Naročilni list. SLOVENIC PUBLISHING COMP. 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. Priloženo pošiljam \$..... f....., za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete ..... izt. "SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR" za leto 1923. Ime ..... Naslov .....

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnega srea naznanim rojakom in znancem širom Amerike, da je dne 8. oktobra po kratki, a mučni boleznici za vedno zatisnila oči moja nepozabna soproga

FRANCA ČOŽ

v starosti 61 let. Doma je bila od St. Vida pri Stični na Dolenjskem. Pokopali smo jo dne 9. oktobra 1922 na katoliškem pokopališču v Fort Smith, Ark. Lepo se zahvalim, ki so mi priškofili na pomoč ob žalostni uri. Lepa hvala tudi vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za njih obilen obisk pri mrtvaškem očru. Najiskrenejše se zahvalim Albinu in Emiliji Bohnič ter Matevžu in Magdalenii Bokal za trud in pomoč, ki so jo mi izkazali, ob tem najbolj nujnem času. Zahvalim se bratom in sestram družstva Marije Pomagaj štev. 17 KSKJ. v Jenny Lind, Ark., katerega članica je bila ranjka. Hvala lepa vsem sosedam za njih pomoč in tolažbo v tem žalostnem času. Rajnka zapuščala mene žalujočega moža, 4 vnuke in 5 vnukinje, v starem kraju pa zapuščala enega brata Ignacija Spendal in eno sestro Alojzijo omoženc Gore. Jaz dobro vem, da bo Mati Božja njena varhinja, ker jo je skozi vse življenje zelo ljubila. Bodi ji lahka ameriška zemlja in v miru naj počiva!

Jenny Lind, Ark., 18. oktobra 1922.

Zaljujoči soprog: Martin Čož.

Brez miru okoli divam, Prijatelji vprašajo kam. Vprašajte rajši oblak neba. Vprašajte rajši valove morja, Ker njih mogočni gospodar Drvi sentertja vihar. Oblak ne ve in valov ne kam, Kam nese me obup nad nam, Samo to vem, samo to znam...

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V IZD. DRŽAVAH

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

Jugoslavia irredenta.

Incident na italijanski meji.

Tržaški "Piccolo" objavlja fantastično poročilo o vpadu jugoslovanske obmejn... Incident na italijanski meji. Tržaški "Piccolo" objavlja fantastično poročilo o vpadu jugoslovanske obmejn...

ki so jih potem goskali v občine, h katerim pripadajo.

Mesecnik padel iz prvega nadstropja.

Dijak Rudolf Mars iz Trsta je okoli 3. ure zjutraj vstal v snu iz postelje... Mesecnik padel iz prvega nadstropja. Dijak Rudolf Mars iz Trsta je okoli 3. ure zjutraj vstal v snu iz postelje...

Po svetu.

DVE RUSKI KRIŽARSKI STASE POTOPLILI

Riga, Letaka, 23. oktobra. — Tekom velikega viharja sta se potopili dve ruski križarki, naručne Kosija in Gromoboj... DVE RUSKI KRIŽARSKI STASE POTOPLILI. Riga, Letaka, 23. oktobra. — Tekom velikega viharja sta se potopili dve ruski križarki, naručne Kosija in Gromoboj...

POINCARÉ HOČE OBRZEŽATI AMERIŠKE ČETE OB RENU.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Ministriški predsednik Poincaré je sprejel danes ameriškega poslanika Herrika... POINCARÉ HOČE OBRZEŽATI AMERIŠKE ČETE OB RENU. Pariz, Francija, 23. oktobra. — Ministriški predsednik Poincaré je sprejel danes ameriškega poslanika Herrika...

KONEC SELJE.

Atlantic City, N. J., 23. okt. — Kopalna sezona je bila večerjak tučaj oficijelno zaključena... KONEC SELJE. Atlantic City, N. J., 23. okt. — Kopalna sezona je bila večerjak tučaj oficijelno zaključena...

Nekaj novega v Rusiji.

Največja palača na svetu bo delovna palača v Moskvi... Nekaj novega v Rusiji. Največja palača na svetu bo delovna palača v Moskvi...

Slabi časi za avstrijsko časopisje.

Dunajska dnevnik "Mittag" in "Wiener Stimmen" sta prenehajala izhajati... Slabi časi za avstrijsko časopisje. Dunajska dnevnik "Mittag" in "Wiener Stimmen" sta prenehajala izhajati...

Zanimiv telepatični poizkus.

Telepat Svengali je privedil v Ljubljani zanimiv telepatični poizkus... Zanimiv telepatični poizkus. Telepat Svengali je privedil v Ljubljani zanimiv telepatični poizkus...

Denarne zadeve.

V Trstu je bil arretiran v svojem stanovanju 28letni Fran Voza, ker je grozil — radi denarnih zadev — A. Grbu... Denarne zadeve. V Trstu je bil arretiran v svojem stanovanju 28letni Fran Voza, ker je grozil — radi denarnih zadev — A. Grbu...

Mlad tržaški šepar.

Neki mestni stražnik, ki je bil v službi na Goldonijevem trgu, je imel priliko videti dečka, ki je bil ravnokar segel debelušni ženski v žep in povlekel iz njega nabasano žensarico... Mlad tržaški šepar. Neki mestni stražnik, ki je bil v službi na Goldonijevem trgu, je imel priliko videti dečka, ki je bil ravnokar segel debelušni ženski v žep in povlekel iz njega nabasano žensarico...

Nov most čez Savo.

Med Šabeem in Klenikom začno v kraškem graditi čez Savo nov most, ki bo služil železniškemu in navadnemu prometu... Nov most čez Savo. Med Šabeem in Klenikom začno v kraškem graditi čez Savo nov most, ki bo služil železniškemu in navadnemu prometu...

Na pot v domovino.

S posredovanjem tržke Frank Saksar State Bank so odpotovali v staro domovino.

S parnikom Paris.

Alojzij Murn, Marija Murn Alojzij Murn in Marija Murn, vsi štirje iz Cleveland, Ohio, na Grm na Dolenjskem.

S parnikom Majestic.

Jože Trink, Ignacij Trink in Antonija Trink, vsi iz Rock Springs, Wyo., v Radeče.

S parnikom Belvedere.

Jakob Trobec iz Carbondale, Pa., v Škofjo Loko. Ivan Napotnik iz Johnstown, Pa., v Veliki Vrh.

S parnikom President Wilson.

Jernej in Ivana Jesenšek iz La Salle, Ill., v Kolovrat.

Marija in Josipina Verec iz Cleveland, Ohio, v Hinje.

Karolina Zabužek in Josipina Novak iz Cleveland, Ohio, v Dobropolje.

Marija Mahne iz Cleveland, O., v Vožsko.

Janez Jevc iz Cleveland, Ohio, v Vije pri Ljubljani.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim in potirnim sreem naznanjiva sorodnikom, znanem in prijateljem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela iz naše srede po kratki in mučni boleznj najinega 6 mesecev starega sinčka I. FRANKA KRAMPPL.

Umril je dne 14. oktobra 1922. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti na katoliško pokopališče v Sunny-side, Utah, dne 15. oktobra.

Najiskrenejše se zahvaliva vsem sorodnikom, znanem in prijateljem za darovane krasne vence in svetilce ter za udeležbo pri pogrebu. Posebna hvala Josip Staturzina za krasni venec in soprogi za udeležitev pogrebu. Lepa hvala vsem.

Ti pa, dragi najin sinček, spavaj mirno v rojstni ameriški zemlji, tvoj grob bova vedno zaljula s svetjem!

Sunnyside, Utah, 17. oktobra 1922.

Zalujoča ostala:

Ludovik in Ana Krampelj, oče in mati.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnin na naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker številno priseljenec je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Ne novi odredbi Finančnega ministertva v Jugoslaviji je bankam tam sede prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej pošljete denar v ameriški valuti, bo slabi potem čeka ali nakazila, za banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnemu tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Mreži se je že pri nekaterih omejenih odredbi vplotala potreba, iz omejitev v taliko, da zamoreno za stran le, ki imajo potovati v Ameriko, avriši se vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme preseliti zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubna zneska. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v trudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

AVSTRILIJI, ITALIJI IN ZASEDELIŠČEM GRENULJU pa še vedno lahko brez težav izplačamo poljubna zneska v ameriških dolarjih.

Ne nakazila ali avstrijskih vseh ni bilo vidno umakano, da se ima izvršiti izplačila v ameriških dolarjih.

Potni listi, ki so na listu v avrijskem denarju, ki imajo vsake potnik, tudi za potnik na drugo stranje kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10.— do \$50.— po \$10.— za izplačilo do \$ 10.— do \$50.— po \$10.—, za izplačilo, ki preseljuje osebo \$ 10.— do \$ 200.— od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Expresso Money Order ali po New York Bank Check.

Frank Saksar State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

Table with shipping schedules including destinations like Cherbourg, Hamburg, Havre, etc.

KJE SO?

Generalni konzulat kraljevine Srbije, Hrvato in Slovencev v New Yorku, N. Y., 443 West 23rd Street, naproša spodaj navedene, kakor tudi vsakega, ki bi mogel dati kakve podatke o njih, da objavijo svoje sedanje bivališče temu konzulatu.

ANTON HABJAN. Prišel je v Ameriko pred 18. leti. Išče ga žena Marija Habjan, Pražakova ul. št. 3, Ljubljana.

ADOLF KANKA. Prišel je v Ameriko pred 20. leti. Doma je iz Maribora. Živel je nekaj časa v Brooklynu, N. Y. Išče ga mati Marija Kanka iz Maribora.

MARTIN ŠKRABAR. Živel je pred 15. leti v Wilkinburgu, Pa. Išče ga nekak P. S. Škrabar iz Višnjegore.

ANTON JAGER. Doma je iz Planine pri Rakeku. Leta 1915. se je nahajal v Timberlake, N. C.

FRANCE LOVŠIN. Rojen je leta 1888. v Jurjevici na Dolenjskem. Leta 1906. je bival v Chicagu, Ill. Išče ga njegov oče Gregor Lovšin iz Ribnice št. 162 na Dolenjskem.

JOŽEF SHUMMER. Doma je iz Potočke vasi. Pred 9. leti se je nahajal v Irwinu, Pa. Išče ga njegova žena Marija Shummer, Potoška vas 58, p. Zagorje ob Savi. (24-26-10)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ. VEČJI SLOVENSKI DNEV. NIK V ZDR. DEŽAVAH.

COSULICH LINE

Generalni konzulat kraljevine Srbije, Hrvato in Slovencev v New Yorku, N. Y., 443 West 23rd Street, naproša spodaj navedene, kakor tudi vsakega, ki bi mogel dati kakve podatke o njih, da objavijo svoje sedanje bivališče temu konzulatu.

VAŠI SORODNIKI, PRIJATELJI IN ZNANCI V STAREM KRAJU

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriški dolarji. Proti predložitvi potnega listka mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

Frank Saksar State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

Meja otroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznj. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam moram poponoma razumeti in sponati vsoto boleznj, da vas ozdravim in vrnam moč in zdravje. Če pri 23 let sam izvršil posebno skušnjo pri ozdravljenju mekih boleznj. Zato se morate poponoma sprostiti na mena, moja skrb pa je, da vas poponoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite živim, Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mačurje in lise po telesu, boleznj v grlu, izpušeni lasi, boleznj v fonten, starnane; oslabljeno živčeno in boleznj v mehkih, uradni, jetrah, želodcu, rmanico, rmanico; katari; žilne žile; naduha žil. Uradne ure: V ponedeljek: sreda in petek od 9. do 12. dopoldne; do 8. popoldne; v torek, sredo in sobota od 9. dopoldne do 8. večer; v nedeljah in praznikih od 11. dopoldne do 2. popoldne.

ZA VAŠ DOLAR =

ste poštno in hitro posreženi kadar rabite uro, zistino, srebrno, zlatno, platino, diamant, dalje ako želite pravi glavni Columbia gramofon, glasbene plošče, in če družstvo potrebuje pravno svetovanje, računanje, knjigo itd.; da se obrnete do Ameriške veletrgovne družbe Slovencev, kateri raspisali tako drago po celi Ameriki nad 16 let pa če nikdar glasil kako napravilost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne senile na: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Praktični Računar

Priročna žepna knjžica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjene obresti.

Knjžica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street, New York